

Juubelihõnguline sõprusreis Saksamaale

20 aastat sõprust, 20 aastat koostööd. Ja kõik need paberid, dokumendid ning fotod saksaliku täpsusega kenasti paksu mapi vahel - nii tore oli koos vanade ja uute sõpradega neid vaadata ja meenutada päris algust, kui Toomas Varek oli oma "jah"-sõna andnud... Ja kõik need vahepealsed aastad - kord meie neil külas, siis jälle neil põhjust meile tulla ...

Küllap arvab lugeja, et oli kaks pikka päeva pidutsemist. Ei - pigem ikka tööd, või kui, siis töö ja lõbu käsikäes. Vallajuhtid arutasid edasisi koostöövõimalusi, muusikud häälestasid pille, harjutasid. Schönberg oli ju lausa Haljala muusikapäevad välja kuulutanud! See kohustas ja eslots vaat et kohutas ka. Ans. Ansambel oli täiskoosseisuga, aga meie kolmeliikmelisel rahvamuusikute esindusel tuli sama panus n.ö. tulle panna. Ära tegime! - meid kuulati-vaadati hoolega. Pisemale publikule läks vägagi korda, kuidas laulab Eestimaal kass või kukk, kuulati erinevaid pille ja ringtantsu saime kaasa nii suuri kui väikseid. Ega vabas õhus on päris raske end kuulama panna - esimene kontsert toimus nimelt rannapromenaadil. Schönbergi vald piirneb põhjast väga ilusa mererannaga ja suvitusteenuse pakkumine selles piirkonnas on oluline tööallikas. Olid nemadki väga kurvad, et see suvi on nii külm ja vihmane olnud. Aga igal ree-

Vastuvõtuprogrammist ei puudunud ka tervist edendav osa, toimus rattamatk Brasiilia rannast California randa. Pildil on koos matkasellid Schönbergist, Rootsi sõprusvallast Älvdalenist ja Haljalast.

Foto: V. Voorand

Imeline kingitus meie vallale saksa sõpradelt. Foto: V. Voorand

del, tulgu tuld või tõrva, toimub seal kontsert, korraldajaks vald. Kuulajad on kohal ja algus peab ka täpne olema - 19.30! Meie eestlannast tõlk Kersti, kes pärit Tapalt, rääkis, et iga korralik sakslane unistab suvel olla mere ääres, üürida seal mõnus korvtool ja süüa kalasaia.

Mis veel meelde jäi? Kohtumine kohaliku suurima tööandjaga, põllumajandustehnikat müüva-remontiva firma Doormann-Kopplini direktoriga. See firma pakub tööd ca 60 inimesele. Ja kui päevakorras oli asutuse suuremale maa-alale kolimine, siis tegi vald omalt poolt kõik selleks, et nad Schönbergist ometi välja ei lähaks. Tore oli "sussutada" vana rongiga nn. vanast Schönbergist 5 km kaugusele Uus-Schönbergi (ehk mereranda) ja seal oma silmaga kaeda vana raudteejaam-muuseumi ning arvukalt erinevaid vanu vaguneid, vedureid - mitmed neist remondiootel. Seda kõike tehakse vabatahtlikus korras igal nädalalõpul.

Olulisel kohal on kindlasti ka keskkonnakaitse. Meri neelab vallalt suuri rahasid: sügis-talvetormidega merre uhitud liivavall kaitseb üleujutuste eest ja see tuleb korda teha. Lumega nad nii jännis ei ole, aga libedusega küll. Ja iga maksumaksja nõuab, et teed peavad varahommikuks talvel liivatatud olema.

Eredalt jäi meelde meie pidulik sõprusõhtu vallamajas. Kõned, meenutused, kingitused, jutud ja muusika - nii Saksa poole pealt kui meilt. Tõeline "jämm" algas aga kindlasti hetkest, kui Ans. Ansambliga liitus kitarri ja lauluga ka Schönbergi vallavanem või kui Schönbergi kitarristile tuli soololauljaks hoopis meie Kelly.

Tore reis oli! Küll väsitav, aga rõõmsalt edasivaatav meie koostööle ja sõprusele.

Viivi Voorand

Schönbergi vallavanema Wilfried Zurstrassen'i tervituskõne

See oli 3. novembril 1989. a, kui maakondade vahelise partnerluse raames Eesti delegatsioon, toleaeegselt Rakvere rajoonist, Plõni maakonda külastas. Maakonnaga tutvumise käigus tehti peatus ka Schönbergis. Selle kohtumise käigus tekkiski idee luua sõpruslühikesed Schönbergi valla ja mõne Rakvere rajooni küla või kolhoosi vahel. Toomas Varek, tookordne Viru kolhoosi esimees võttiski ideest kinni ning kutsus spontaanselt Schönbergi rahva külla. Nii asuski 1990. a alguses väike Schönbergi delegatsioon teele Eestisse, riiki, mis oli märkimisväärsete poliitiliste murrangute teel. Kiiresti oldi üksmeelel, et see kohtumine ei jää viimaseks.

Partnerlus elab ühtekuuluvusest. Mõlemale poolele oli selge, et see ühtsus on olemas. Meid ei seo mitte ainult Läänemeri, vaid ka ühine pikk minevik, mis ulatub Saksa orduüütlistest, hansaajast kuni Euroopa Liiduni välja. See on ajalugu, millel pole mitte ainult heleduse, vaid on ka oma varjuküljed.

Just seepärast tahtsime nii meie, sakslased, kui ka eestlased sõpruslühikesed sõlmida ning 2. aprillil 1992. a kirjutasime siin raekojas sõpruslepingule alla.

Selle 20 aasta jooksul on palju muutunud. Eesti Nõukogude Sotsialistlikust Vabariigist on saanud sõltumatu Eesti ja Viru kolhoosi aladel on Haljala vald. Meie oleme seda arengut imetlusega jälginud ja sellele kaasa elanud. Need olid muusika ja tants ning oma kultuuri säilitamine, milles end väljendati püüdlustes sõltumatuse poole. Või kui plakatlikult öelda, siis eestlased laulsid end vabaks.

Muidugi on ka Schönberg selle kahe aastakümne vältel muutunud. Ainuüksi elanike arvu suurenemine 40% võrra räägib enda eest. Vaatamata sellele, et on toimunud palju muudatusi on meie sõprus püsima jäänud.

Sõpruslepingud on tähtsad, aga tähtsam on kirjapandu

ellu viia ning ma arvan, et seda on mõlemad partnerid ka teinud. Partnerlusse pole kaasatud mitte ainult vallavalitsuse esindajad, vaid ka ettevõtjad, ühingud ja seltsid. Üheks tähtsaks partnerluse osaks on alati ka kultuurivahetus. Nii on Eesti muusikud külastanud meid ja Schönbergi muusikud Haljalat, on toimunud ka Eesti kunstnike näitused siin ja meie kunstnike näitus Haljalas.

Partnerlus on aga selle kahe aastakümne jooksul pidevalt arenenud ja meie jaoks on väga tähtis see, et oleme sellesse partnerlusse suutnud kaasata koolid ning alates 2004. a pidevat noortevahetust organiseerinud.

Et seda partnerlust ellu viia on vaja inimesi, kes selle eest seisavad. Eesti poolelt on nendeks olnud ja on Jüri, Leo, Margus ja õpetajad Inge, Ingrid ja Egle. Schönbergist Antje, Jürgen, Jürgen, Rainer ja õpetajad Heinz, Almut ja Gesa. Neile kõigile tahan ma täna õhtul tänusõnad edasi anda. Eriline tänu ka Jürgen Dräbingule ja tema meeskonnale, kes ei korraldanud mitte ainult tänase õhtu, vaid kogu selle lühivisiidi.

Kui meie partnerluse puhul olid esiplaanil rahvaste mõistmine ja heanaaberlikud suhted, siis nüüd on juurde tulnud veel üks eesmärk, nimelt, tahame oma partnerlusega kaasa aidata sellele, et Euroopa edasi kokku kasvaks. See on tähtis eriti praegu, kus Euroopa on raskes faasis ja seda mitte ainult majanduslikult. Mitte alati ei ole teemaks raha kui räägitakse Euroopast, vaid ka liikmesriikide vahelised suhted ja inimesed. Tähtsad pole mitte ainult Brüssel, Tallinn, Berliin või Stockholm, vaid ka Schönberg, Haljala ja Älvdalen. Ja nii võibki öelda, et pärast 20 aastat on meie partnerlus aktuaalsem, kui kunagi varem. 20 aastaga on partneritest saanud sõbrad.

See on hea nii meie valdadele kui ka Euroopale, nii et kõike head meie sõpruslepingutele ja kõike head Euroopale!

Nüüd on ametlikult Haljalas olemas tänav Schönbergi valla auks.

Eakate suvepiknik

31. juulil toimus Haljala valla eakate traditsiooniline suvepiknik. Seekord taas Vanamõisa pargis.

Putru suurest pajast jät- kus kõigile, et siis edasi ka tantsu lüüa, laulda ja eakohastel võistlusmängudel kaasa lüüa. Nalja ja naeru kui palju!

Ilus ilm lasi murule laotada kaasavõetud pinikutekid, et jalga puhata, ümbrust nautida ja juttu puhuda.

Mõisaparki jäi üritusest ka mälestus peoliste istutatud pärna ja tammepuu näol.

Aitäh pikniku korraldajatele!

Ilus ilm ja muusika kutsus kõiki tantsule

Foto: Leo Kams ja Viivi Voorand

Suve mõtted

Tahaks minna ja minna süda igatseb sinna, kus sinine meri ja päikeseteri rannaliival maas.
Tahaks minna ja minna süda igatseb sinna, kus lindude laulust heliseb laas ja puhtast allikaveest saab kosutust teel.
Tahaks minna ja minna süda igatseb sinna, kus mesilindude suminas lõhnav lilled aas ja viljaväljade süles rukkililled sina.
Tahaks minna ja minna süda igatseb sinna, kus metsade vaikus loomade rajad.
Tahaks minna mööda suvist Eestimaad!

Evvi Tammekand

Kärmu vabatahtlik päästekomando sai sidevahendid

Alates märtsikuust tegutseb Haljala vallas Kärmu külas vabatahtlik päästekomando, kes soovib panustada kohalike turvalisusse. Moodustamisel on ka Viru-Nigula vabatahtlik päästekomando, kus 10 vabatahtlikku on saanud vabatahtliku päästja väljaõppe.

Vabatahtliku komando rajamist tuli päästjate pealiku Leino Virolainen sõnul alustada täiesti nullist: Haljala vald andis komandole üle kaks autot, Aaspere Agro käest saadi tasuta kasutada kolm boksi, kus autosid ja varustust varju all hoida. Lisaks autodele vajavad päästjad ka sidevahendeid, nii annetaski AS EMT Kärmu päästekomandole täiskomplektis arvuti ja mobiiltelefoni. Arvuti oli üks osa eelmise aasta Ole Kaasas! projekti raames algatati heategevuslikust projektist Uus Algus!, mille käigus koguti ettevõtelt kokku 420 arvutikomplekti, tehti need korda, komplekteeriti ning jagati erinevate organisatsioonide ja ühenduste kaudu, näiteks pensionäridele, paljulapselistele peredele, puuetega inimestele jt.

Vabatahtliku päästekomando eestvedajaks on MTÜ Ipl Est juhatuse esimees ja Kärmu vabatahtliku päästekomando pealik Leino Virolainen. Virolainen sõnul on va-

batahtlikuks olemine tal veres, kuna juba ta vanavana isa oli 1888 aastal kohaliku vabatahtliku päästekomando eestvedaja Peterburis. Kokku on suguvõsas pea 135 aasta jooksul olnud 20 vabatahtlikku päästjat. Lisaks turvatunde pakkumisele soovib komando panustada päästjatele järelkasvu kasvatamisse.

Tahmaküla rahvas sai kokku

„Ja hakkaski ilusasti vihma sadama!“ Need on Tahmaküla (Veskijärve, Tervete ja Uue tänava piirkond) külavanema Margus Punase sõnad. Kuid vihmased ei seganud 19. augustil teist korda kokku tulemast Tahmaküla rahvast Veskijärve külaplatsile, jätkamaks eelmisel aastal alguse saanud traditsiooni. Hoolimata üsna tugevast sajast, tulid pered, pea kohal vihmavarjud, käes piknikukorvid, lõkkelplatsile.

Avasõnad lausus külavanem Margus Punane ning süütas tõrvikutule nende mälestuseks, keda enam tahmakülalaste

hulgas pole. Külarahva aplausi saatel said külavanemalt tänusõnad ja Tahmaküla logoga kruusid need tublid mehed, kes külaplatsi hoogtööpäevadel korda teinud ja kokkutuleku korraldamisele kaasa aidanud: Margus Laigu, Igor Sepp ja Tauno Jõeveer. Viimane ka Tahmaküla logo autor.

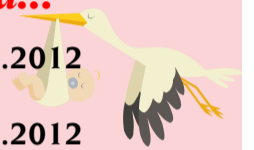
Ja juttu jätkus kauaks... Kohale oli tulnud nii vanaema- vanaisa-ealisi, nooremat generatsiooni ning lapsi igas vanuses. Oli kena õhtupoolik, mis üsna kärmelt kulges augusti hilisõhtuks. Külarahvas sai omavahel kokku: arutada mitmete probleemide üle, meenutada ning pidada tulevikuplaane. Kui täiskasvanud jagunesid mitmeks juturingiks, siis lapsed lustisid palliplatsil – nii vahva oli korvi alla tekkinud poriloigus pladistada, eriti, kui emad-vanaemad väga keelama ei kippunud. Loomulikult ei puudunud rikkalik piknikulaud.

Seekord oli koos üle 70 inimese. Aitäh korraldajatele! Kohtumiseni järgmisel suvel!

Õnnitleme vanemaid...

Maarjo Arusoo 05.08.2012

Keidi Anton 06.08.2012

... ja sünnipäevalapsi!

August

75	Elvi Timm	03. august	Pehka
	Arvo Vaagert	14. august	Kärmu
	Kalju Tõnurist	29. august	Põdruse
70	Tiiu Vaher	25. august	Kärmu
	Heinrich Töld	28. august	Liiguste
65	Aili Heide	22. august	Essu
	Asta Autor	23. august	Haljala
	Hannes Nõlvak	25. august	Aaviku
	Ando Uusküla	29. august	Haljala
60	Peeter Heinla	11. august	Haljala
	Rein Kaldma	20. august	Võle
55	Raivo Esto	08. august	Haljala
50	Aili Pärtel	29. august	Kisivere

September

85	Emma Orumets	05. september	Haljala
80	Niina Jaaksoo	05. september	Haljala
	Elsi Lillakas	23. september	Haljala
75	Enno Toming	05. september	Auküla
	Einar Erte	19. September	Vanamõisa
70	Heino Rosenberg	15. september	Haljala
65	Elve Veldi	01. september	Haljala
	Tiia Domnin	07. september	Haljala
	Otto Harf	11. september	Haljala
60	Tõnu Eberhart	01. september	Haljala
	Mainu Pljusnina	09. september	Essu
	Vladimir Kandala	17. september	Auküla
55	Ülo Vanda	12. september	Haljala
	Arvi Ruuma	28. september	Haljala
50	Aarne Kõue	13. september	Lihulõpe
	Härna Põesaste	16. september	Varangu
	Vello Palm	16. september	Idavere

www.metsandus.ee

OSTAB METSAKINNISTUID JA
RAIEÕIGUST ÜLE EESTI

info@metsandus.ee
Tel: 7430 500; 528 8784

Avatud:
E,K 12.00-18.00
T,N,R 10.00-16.00
L,P Ettetellimisel

MERLYNI SALONG

Alates augustist lisaks järgnevad protseduurid:

- maniküür
- pediküür
- ripsmete keemiline värvimine ja koolutamine
- kulmude värvimine ja kujundamine
- näohooldus
- näomassaz
- depilatsioon (sooja vahaga)

Lisainfo ja registreerimine telefonil: 55638184- Merlin

TOIVO MURAKAS
FOTOGRAAFIA

Fotostuudio tuleb sinna, kus oled Sina

- studiofotod
- portree lapsed pere
- sündmuste pildistamine
- sünnipäev pulm pidu

Tel: 53489464
E-mail: fotograaf@toivomurakas.eu
www.toivomurakas.eu

Meie hulgast on lahkunud ...

Mart Tüvi
20.07.1943 – 20.07.2012
Maria Ivanova
09.12.1934 – 31.07.2012
Akte Mäekivi
24.11.1925 – 07.08.2012